

הביאני הדרין

גליון 218

מדן המשגיח שליט"א

תורת מדבר סיני

ועד ליל שבת קודש במדבר תשע"ט

ישראל - להבדיל אלף וריבי רבבות הבדלות - כשהשי"ת שאל אותם האם הם רוצים לקבל את התורה, מיד ענו כולם ביחד - "קול אחד נעשה ונשמע", "אנן דסגינן בשלימותא" - "כדרכן של אוהבים" כמ"ש רש"י (שבת פה:), לישראל אין שום רצון עצמאי, שום מסגרת אחרת, מלבד רצון ה'.

ומהאי טעמא, גם היה "כאיש אחד בלב אחד", מכיון שהרצון של כאו"א מישראל הוא רק לעשות את רצון השי"ת, ממילא כשיתעורר ויכוח בין שנים, מה יהיה הנושא? מה יהיה הויכוח? - מה רצון השי"ת מאיתנו, זה כל הנושא, ומכיון שכך, הם יגיעו לעמק השוה, ויתישרו ההדורים, כיון שרצון השי"ת הוא היסוד והבסיס לכל רצון אחר.

בעל העקידה, בפרשת השבוע, כותב על דברי המדרש הנ"ל "והוא ענין אמיתי נפלא מאוד", הוא מרחיב בדיבור, כדרכו בקודש [ההבעה שלו בכתב, זה הרי משהו מיוחד] והוא כותב כך "הנה אמרו שניתנה באש, כי אש אוכלת הוא **להצית ולהבעיר חוזק התשוקה בליבות האנשים אל שלימותם**" - האש של מעמד הר סיני, זה לא רק הרקע מסביב, זה האש של התורה עצמה "הלא כה דברי כאש", יש תפקיד לאש הזאת, להבעיר ולהצית בלבבות הלומדים את הרצון, והתשוקה והחשק, להגיע אל השלימות, כך היא סגולת התורה, להנפש העמילה בתורה, נפש ישראל שעוסקת בתורה, מתפתח ומתלהב אצלה החפץ והתשוקה הזאת - להגיע אל השלימות, היינו עשיית רצון ה' - "ולהוציאם מהעצלה ורפיון אשר בליבות זולתם" - אומות העולם, שלא קיבלו את התורה, חיים חיי עצלות, חיים חיי רפיון, אבל אצל ישראל, התורה שהם עוסקים בה מוציאה אותם מהעצלה והרפיון, "... כי לב האדם, אשר תורת אלקים בקרבו - זה סיני! והוא עשן תמיד - מפני אשר ירד עליו ה' באש - **התשוקה והכוסף התמידי אשר לא יפסק**".

עוד אמרו שם (שם ד'): איש על דגלו באותות, הדא הוא דכתיב "מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה **איומה כנדגלות**", קדושים וגדולים היו ישראל בדגליהם, וכל האומות מסתכלים בהן ותמהין ואומרים: "מי זאת הנשקפה" וגו', אומרים להם האומות: "שובי שובי השולמית", הדבקו לנו, בואו אצלינו ואנו עושין אתכם שלטונין, הגמונים, דוכסין, איפרכין, איסטרטיליטין, "שובי שובי ונחזה בך"... וישראל אומרים: "מה תחזו בשולמית", מה גדולה אתם נותנים לנו, שמא כמחולת המחניים? שמא יכולים אתם לעשות לנו כגדולה שעשה האלקים במדבר, דגל מחנה יהודה, דגל מחנה ראובן דגל מחנה דן דגל מחנה אפרים, יכולים אתם לעשות לנו כך? עכ"ל המדרש.

כפי איך שידוע לנו, אך זמן עד שישראל זכו לדגלים, אחת עשרה חודש לערך, מחודש סיון שנת תמ"ח עד חודש אייר תמ"ט, ממתן תורה, שבו הם נתאוו לדגלים, ואח"כ עד שקיבלו את הלוחות שניות, וכל הזמן שהמתינו עד שהקימו את המשכן, והיתה לזיה וכהונה [הלזיה ניתנה עוד קודם הדגלים] וכעת ניתנו להם הדגלים.

במעמד הר סיני, כל ישראל למדו תורה מפי הגבורה, כאו"א כפי כוחו, וחז"ל מלמדים אותנו שהיה "ויחן שם ישראל נגד ההר" - כאיש אחד בלב אחד. ישראל שקיבלו את התורה, כולם ביחד הכריזו: נעשה ונשמע, כל אשר דיבר ה'. זאת אומרת, שישראל הכריזו - שאין שום מנגלה שמגבילה אותם מלעשות את רצון ה', ואין שום מסגרת אישית שעליה הם לא יכולים לוותר.

אומות העולם, כשהשי"ת שאל אותם האם הם רוצים לקבל את התורה, שאלו מה כתוב, וכשענו להם מה כתוב - כל אחד ואחד כפי עניינו - הם סירבו, כי אצלם הדברים האלו הם דברים מהותיים שעליהם א"א לוותר.

תיקנו לנו לקרוא את פרשת במדבר לפני שבועות, מלבד מה שעזרא תיקן שיקראו את התוכחה של בחוקותי לפני שבועות (מגילה לא:), תיקנו הגאונים שגם את פרשת במדבר ילמדו לפני שבועות. נראה - בסיעתא דשמיא - כמה פסקאות מהמדרש בפרשת השבוע ונקווה להשי"ת שנפיק מזה את התועלת שאפשר וצריך להפיק.

איתא במדרש על הפסוק "וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (במדבר א, א), מכאן שנו חכמים: בשלושה דברים ניתנה התורה, באש ובמים ובמדבר, באש מנין שנא' (שמות כ, יח) "והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש", ובמים מנין שנא' (תהילים סט, ט) "גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים", ובמדבר מנין שנא' "וידבר ה' אל משה **במדבר סיני**" - [הביאו את הפס' מהפרשה שלנו שקוראים לסיני מדבר] - ולמה ניתנה בשלושה דברים הללו? אלא מה אלו בחינים לכל באי העולם, כך ד"ת חינם הם שנא' "הוי כל צמא לכו למים" (במדבר רבה פרשה א, ז).

עוד מובא שם (פרשה ב, ג), בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני ירדו עימו עשרים ושתיים רבבות של מלאכים, שנא' "רכב אלקים ריבותיים אלפי שנאן [אד' בס סיני בקודש]", והיו כולם עשויים דגלים דגלים, שנא' "דגול מרבבה", כיון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים דגלים, התחילו מתאווים לדגלים, אמרו אלואי [הלואי] כך אנו נעשים דגלים כמותם, לכך נאמר "הביאני אל בית היין" - זה סיני שניתנה בו התורה שנמשלה ל"יין ושתו ביין מסכתי", הוי אל בית היין זה סיני, "ודגלו עלי אהבה", אמרו אילולי [הלואי] הוא מגדיל עלי אהבה, וכן הוא אומר "נרננה בישועתך [ובשם אלקינו **נדגול** ימלא ה' כל משאלותיך]", אמר להם הקב"ה: מה נתאוותם לעשות דגלים, חייכם שאני ממלא משאלותיכם "ימלא ה' כל משאלותיך", מיד הודיע הקב"ה אותם לישראל, ואמר למשה לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוו.

סביב המרכז - המשכן שבו הארון והלוחות וסדרי העבודה - רצון ה'!

רבינו בחיי בפרשה כותב, שהדגלים לא היו רק ענין לשעה, זה לא סיפור שהיה לפני 3330 שנה, זה לדורות! לא מבעיא במדבר, כשהדגלים היו מסודרים בפועל סביב המשכן, אלא גם אח"כ בכניסתם לארץ - כולם סביב המקדש, ולא רק בזמן שהמקדש קיים, אלא אפי' במצבנו אנו, אע"פ שאין לנו את הצורה החיצונית של הדברים, התוכן הפנימי הרוחני, חי וקיים בנו - שהמרכזיות שלנו היא סביב התורה, כל הלבבות מרוכזים סביב "רצון השי"ת", וכגון תפלותינו שבכל יום ויום כולם מכוונים עצמם כנגד מקום המקודש.

סידרו לנו ללמוד את פרשת במדבר לפני שבועות, שנוכל לקבל את התפיסה מה כלל ישראל השיגו כשהם נתאוו להיות דגלים, זה "קנאת סופרים תרבה חכמה", כשהסופר רואה איזו מעלה - הוא מיד שואף ג"כ להגיע אליה, הם אמרו "אם הקב"ה יכול לעשות כאלו מלאכים - הוא יכול לעשות גם כאלו בני אדם!"

"בעבור אבותינו שבטחו בך" אנחנו אומרים כל יום, מה הם בטחו? שהם יקבלו את התורה, "ותלמדם חוקי חיים", כך מבקשים "כן תחננו ותלמדנו", עלינו ללמוד שכשם שהם שאפו להיות כמלאכים, והם זכו לכך - "ימלא ה' כל משאלותיך", לא כתוב "ימלא ה' משאלותיך" אלא "כל משאלותיך!" כך עלינו ג"כ לשאוף למעלה - להתגדל ולהתרומם עוד ועוד בסיעתא דשמיא.

א גוטן שבת

❧ הביאני חריו ❧

י"ל ע"י חבר תלמידים חניכי הישיבה הקדושה.
הדברים המובאים בגליון בדרך כלל, הינם מכתבי תלמידים וכד' ולא עברו את שבט ביקורתם של רבותינו שלי"ט"א.

הגליון נועד בעיקר עבור בני הישיבה לדורותיה, החפצים להמשיך להתחנך ולהתעלות כבימי קדם לאורה ובדרכה של השי"ת.

לקבלת הגליון ולהערות והארות
0539747@gmail.com | 4 שלוחה 08-9747479

שהדברים ההכרחיים בעולם יש אותם בחינם, אש - כל אחד יכול להדליק, והמציאות היא שיש מים בעולם בחינם, וכן המדבר, מה דברים הללו ניתנו בחינם אף תורה ניתנה בחינם - כי הם חיינו, ואורך ימינו! - "כן שלושה אלה אשר כנגדם שהתורה ניתנה בהם, **נתונים המה לו בחינם, אם יתחיל להרגילם**, וכמו שאמר במקו"א 'וממדבר - מתנה' **והוא עניין אמיתי נפלא מאוד!**" עכ"ל.

והוא ממשיך לבאר מהו ענין הדגלים, במעמד הר סיני עמ"י ראו את המלאכים בסדר של דגלים, באופן שהמרכז הוא "כסא הכבוד" - כבוד השי"ת, ומסביב מסודרים המלאכים כאו"א במקומו, אנחנו כמובן לא יודעים במה הדברים אמורים, אבל עכ"פ כשישראל ראו והשכילו הענין, הם נתאוו ג"כ לכך, הם ראו מלאכים, ורצו גם כזה, רצו ג"כ להיעשות דגלים, והקב"ה אמר להם, מה נתאיתם לעשות דגלים, חייכם שאני ממלא משאלותיכם "נרננה בישועתך ובשם אלקינו **נדגל** - ימלא ה' כל משאלותיך!"

והביטוי של הדגלים הוא, שהמרכז הוא המשכן, את "קדש הקדשים", שבו הארון והלוחות, ויש את ה"קודש" בו יש לקיים סדרי עבודה, הטבת והדלקת מנורה, שולחן ולחם הפנים, מזבח הזהב ובו מקטירין הקטורת שבכל יום, ובעזרה מזבח העולה בו עבודת התמיד, ובסדר חנייתם, הלויים מסודרים קרוב יותר מהשאר, ושאר השבטים מסודרים מזרח צפון מערב דרום, כל דגל בצד שלו, ובכל דגל ודגל השבטים מסודרים שלש שלש, ובכל שבט ושבט מסודרים כל משפחה ומשפחה, ובתוך כל משפחה כמקומו, וכולם - מרוכזים

וממשיך בעל העקידה: "וניתנה במים, לפי שנוסף על שהתורה היא מרווה הצימאון הגדול הנזכר, גם היא במי מצוותיה הרבים והערבים מכבה שלהבת הכוח המתאווה אל תענוגי בני אדם וחמודותיו הגופניות, היפוך מה שהיו בו כל שאר האומות" - שע"י העסק בתורה, התורה מכבה את המשיכה והתאוה לתענוגות בני אדם, שיש לשאר בני האדם בעולם, "כי הם מקולקלים בתכונותיהם אשר לא יוכלו להרפא!... הנה אז ראה זאת האומה שהיא מקבלת התקון והשלימות בענייני תאוותיהם, ולזה, לכבות חום רתיחת התאוות, הרעיש הארץ והטיף השמים גם עבים ממי התורה המתוקים והערבים **ההולכים לאט ומקריים רשפי התאוות בלי ספק!**"

"ואומרם שניתנה במדבר הוא ממש כאומר: לא כל המרבה בסחורה מחכים, וכמו שאמרו חז"ל "ולא ממדבר הרים" - העוסק בתורה לא שייך לישוב, בכלום, הרי הוא כיושב במדבר!"

"והוסיפו לזרו ולומר, מה דברים הללו ניתנו חינם, לומר, שאלו השלושה עניינים שזכר, אינו נמנע וקשה על האדם השגתם, אם ירצה להרגיל עצמו בלימוד התורה והישרותיה, כי כמו שהאש התאווני, ומי קרירות העצלה, גם הרצון אל העברת המדברות ורכיבת הימים להצלחות זמניות, ניתנו לאדם בחינם, כלומר שהם לו בטבע, ונתקיימו כמעט הרגל" - הוא ממשיך לבאר מה זה ה"חינם",

לידידינו אחינו, חניכי הישיבה הק'

בימים אלו אנו שוקדים על הדפסת הספר

'ועדים כלליים'

ממרח המשגיח שליט"א

בו לוקטו אותם רגעים מרוממים בלילי שבת קודש, בהם חווינו את חווית האמונה, רגעים שנחרטו בנשמותינו, וחרשו תלמים בליבותינו, אשר בס"ד זכינו לרכזם ולהדפיסם בספר מכורך.

הספרים יחולקו בעז"ה מיד לאחר חג השבועות בהוקרה למחזיקים בעץ החיים בפרויקט 'והמשכילים יזהירו' - פורים תשפ"ב.

בברכת 'ותומכיה מאושר'

גבאי המגבית

בקשו רחמים

עבור ידידינו בוגר הישיבה

הרב אליהו משה בן חוה מיכל

גולדשמיד (מחזור 13)

החולה במחלה וזקוק לרחמי שמים מרובים

והן קל כביר לא ימאס - תפילת הרבים

והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד

נמסר בהיכל ישיבת 'כנסת יצחק' לצעירים מודיעין עילית, ר"ח סיון תשפ"א

ואינו משכח, ושאלף בהם יהיה את התורה שבע"פ. **אלא** תורה שאדם לא עמל עליה, שהם מעשה אלקים, היצה"ר יכול לבא ולהפסיד את הכל, צריך שיהיו מעשה אדם שהאדם עצמו טרח ועמל עליהם, ושהאדם לא יפסיק לעמול ורק בכך לא ישכח את תלמודו, ושע"י העמל בלבד יגיעו לתורה שבע"פ, ובכך ילמדו בלא היסח הדעת, כי משרע"ה ראה שבלא שיתאמצו ויעמלו היצה"ר בקל יוכל לאבד את הכל.

רק ע"י שכל אחד יתייגע בתורה, ידיר שינה מעיניו בשביל להבין את הסוגיה על בוריה רק כך לא יתבטלו ממך הד"ת, צריך להתאמץ להתייגע להתפלל על כך וזוהי ישתמרו הד"ת, צריך לזכור, זה תנאי, ב"ה זכותם לשבת בתוך הביהמ"ד הנפלא הזה באהל מועד, רק תמשיכו בצורה הזו עוד ועוד להוסיף עוד יגיעה בתורה בלי שום דבר אחר ובכך מובטח שתזכו עד בלי די, תזכו למדרגות הכי גבוהות וזה ישמר בידכם בעז"ה.

כי המות יפריד ביני וביניך

בחג השבועות קורין מגילת רות, חז"ל אומרים שרות וערפה שתייה בנות מלכים היו, והם עזבו את הכל והלכו להדבק בשכינה, הרי אצל רות כתוב ותלך ותלקוט אחר הקוצרים, זה ממש מן קצה הנאות העוה"ז של בת מלכים לקצה השפלות של העוה"ז ללקט אחר הקוצרים כפחותה שבעניינים, גם ערפה ויתרה על כל תענוגיה שהיו לה כשהיתה בת מלך כדי להתגייר וליכנס תחת כנפי השכינה, הקרבה שאין כדוגמתה, ובכ"ז רות נשארה וערפה נכשלה, מה היה אצל רות שלא היה אצל ערפה, שתייה היו מוכנות לוותר כל כך הרבה בשביל להדבק בשכינה, מדוע רק רות זכתה.

אלא רות אמרה "כה יעשה לי ה' וכה יוסיף כי המוות יפריד ביני וביניך", רות אומרת בשבילי שום דבר לא יעכב, בשביל לזכות בתורה צריך שלא יהא שום דבר שיעצור בעדך, אתה מוכן להקריב את הכל למען התורה, זו הדרך היחידה לזכות בתורה ש'רק המוות יפריד ביני וביניך', אם יש משהו אחד שעוצר בעדך זה ערפה.

יה"ר שכולכם תגיעו לדרגת מעיין בשמעתא ולא מרגיש, כמה שיותר להיות שקוע בסוגיות שלומדים בישיבה, איזה אושר נפלא זה להיות שקוע ולא מרגיש, זה ממש גן עדן עלי אדמות, תתייגעו - תתאמצו ותראו איזה שמחה יהיה לכם מזה, 'טעמו וראו כי טוב ה'.

מועד, - הכתרים בביהמ"ד בואו ותזכו בהם, משרע"ה לא השאיר את הכתרים לעצמו, הוא רצה להחזיר אותם לעם ישראל.

וצריך להבין למה לא החזיר משרע"ה את הכתרים מיד לכל ישראל, למה הוצרכו לבא לאהל מועד לקבל שם את הכתרים.

אלא אם היה מחזיר משרע"ה את הכתרים לישראל להדיא, היה היצה"ר שוב יכול לקחת להם את הכתרים, ומה הועילו בתקנתם, אבל כאשר מבקשי ה' יצאו לאהל מועד, נכנסו לביהמ"ד, שם כבר אין שליטה ליצה"ר, ושוב לא יוכל לקחת להם את הכתרים.

כל הטוב שהיה לישראל בקבלת התורה, אף שהפסידום יכולים לחזור ולקבל, אם ילך לאוהל מועד, ע"י שיהיה מעיין בשמעתא ולא מרגיש, מי שלומד היצה"ר לא יכול לו, במתן תורה אף בוטל כוחו של מלאך המוות, 'אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם', אבל אחר שחטאו בעגל, 'אכן כאדם תמותון וכאחד השרים תפלו', ואכתי ד"ת קולטין, ומפרש בגמ' קולטין ממלאך המוות, מלאך המוות לא יכל להמית את דוד המע"ה כל זמן שעסק בתורה, רק כשפסק פומיה מגירסא יכל מלאך המוות להמיתו, כי מי שעוסק בתורה 'אני אמרתי אלקים אתם'.

הרי דהיוצא לביהמ"ד ומעיין בשמעתא ולא מרגיש חוזר למדריגת ישראל בסיני 'אני אמרתי אלקים אתם', שפסק מהם מלאך המוות, ואף יצה"ר אין שולט באדם כי מעיין בשמעתא, כדאמרו חז"ל משכחו לביהמ"ד אם אבן הוא נימוח אם ברזל הוא מתפוצץ.

פסל לך שני לוחות אבנים

משרע"ה מסר נפשו להחזיר את הלוחות לישראל, כשישראל חטאו בחטא העגל הלוחות נשברו, ומשרע"ה עלה למרום ארבעים יום וארבעים לילה, לחם לא אכל ומים לא שתה, עד שנתרצה הקב"ה ליתן לישראל לוחות האחרונות, ומ"מ לוחות ראשונות כתיב בהו מעשה אלקים, ואילו לוחות אחרונות אמנם מכתב אלקים, אך - 'פסל לך' שהיו מעשה אדם.

עוד איתא בחז"ל שלוחות הראשונות לומד ואינו משכח, לוחות אחרונות לומד ומשכח, ואיתא מהגר"א שבלוחות ראשונות היה גם את כל התורה שבע"פ, אבל לוחות אחרונות רק תורה שבכתב.

וצריך להבין אם משרע"ה כ"כ התאמץ ומסר נפשו להוריד לוחות שניות, למה כבר לא התאמץ שיהיו אף הם מעשה אלקים, ושיהו אף הם לומד

איתא בגמ' (שבת פח:), **הוא מינא דחזייה לרבא דקא מעיין בשמעתא ויתבה אצבעתא ידיה תותי כרעא וקא מייץ בהו וקא מבען אצבעתיה דמא, א"ל עמא פיזא דקדמיתו פומיכו לאודניכו, אכתי בפחותייכו קיימתו, ברישא איבעי' לנו למשמע אי מציתו קבליתו ואי לא לא קבליתו, א"ל אנן דסגינן בשלימותא כתיב בן תומת ישרים תנחם, הנך אינשי דסגן בעלילותא כתיב בהו וסלף בוגדים ישדם.**

הצדוקי ראה את רבא מעיין בשמעתא ולא שם לב לשום דבר סביבו עד שתוך כדי העיון מיעך אצבעות ידיו ברגליו, וא"ל הצדוקי קודם שקבלתם את התורה אמרתם מיד נעשה ונשמע, היה לכם קודם לשמוע מה כתיב בה, ורק אם יוכלו לעמוד בה לומר נעשה. השיב לו רבא, אנן דסגינן בשלימותא וכו'.

המבואר בזה, כל אחד יודע שהמעכב לקבלת התורה היה שישראל יאמרו 'נעשה ונשמע', וכפי שאנו יודעים כל שנה ושנה יש לנו את הבחינה של קבלת התורה, כל שנה אפשר לזכות לקבל את התורה אבל ע"י שנגיד 'נעשה ונשמע'.

איך אנו אומרים 'נעשה ונשמע' לדורות? ע"י המעיין בשמעתא ולא מרגיש, הצדוקי שרואה את רבא מעיין בשמעתא ושקוע כל כך שאינו שם לב מסביב וקא מבען אצבעתיה דמא, הוא רואה בזה נעשה ונשמע, כמו במתן תורה, כמה שיותר שקוע, כמה שיותר לא מרגיש, יש יותר ביטוח להכרזה של נעשה ונשמע, וכך זוכים יותר.

איתא עוד (שם) **בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ירדו שישים רבוא של מלאכי השרת ולכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע, וכיון שחטאו ישראל ירדו מאה ועשרים רבוא מלאכי חבלה ופירקום שנאמר ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב וכו', אמר ר' יוחנן וכולן זכה משה ונטלן דסמין ליה ומשה יקח את האוהל וכו'.**

מלאכי חבלה נטלו מעם ישראל את הכתרים, מה אנחנו יכולים לעשות בשביל לחזור ולזכות בהם. הגמ' ממשיכה שם **וכולן נטלן משה - שנא' ומשה יקח את האוהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אוהל מועד והיה כל מבקש ה' יצא אל אוהל מועד אשר מחוץ למחנה** - הכתרים לא נשארו אצל המלאכי חבלה, משה רבינו לקח מהם את הכתרים והניחם באוהל מועד - בתוך הבית המדרש, והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל

הגאון רבי מרדכי גוטסגנדה שליט"א

מהלכות יום טוב - לקראת חג השבועות

הקדמה

הנה אף דמלאכת אוכל נפש הותרה ביו"ט, מ"מ רוב ל"ט המלאכות אסורות, ולא מיבעיא אותן שאינן לצורך אוכל נפש הותרה ביו"ט, רמב"ם פ"א מהל' יו"ט ה"ד, וע"ש במ"מ. ובפ"א ס' תצה. ומשכח"ל (ש), ולענין כיבוי, ע"י ס' תקיד, רמב"ם פ"א מהל' יו"ט ה"ד, וע"ש במ"מ. ובפ"א ס' תצה. ומשכח"ל בד"כ רק לר' יהודה דמתיר אף מכשירי אוכל נפש לעשותן מעיו"ט (ודינו בס' תקט). וע"י דעת התוס' (שבת צה, א) דבונה הותר באוכל נפש. ואכמה"ל בכ"ז, אלא אפילו באותן מלאכות שעיקרן לאוכל נפש, מבו' בראשונים בשם הירושלמי דלא הותרו אלא המלאכות מלישה ואילך, אבל קצירה בצירה טחינה וכו' אסור. (מלבד דיכת תבלין וכו', ע"י ס' תקד (סק"א) וע"ש הדינים. גם ויתרן יוק דק מותר, ע"ש ס"ק יט).

ונחלקו בזה הראשונים, י"א שאיסורם מדרבנן, ואסרום משום שהם עבודה רבה וכו' וימנע עי"ז משמחת יו"ט. והרבה פוסקים ס"ל שמלאכת עבודה - שדרך לעשותה לצורך ימים רבים - אסורה מה"ת. משנ"ב ס' תצה ס"ק יג.

*

גם אותן המלאכות כבישול ואפיה וכו' שהותרו ביו"ט, [שאינן הדרך לעשותן לצורך ימים רבים], מ"מ דעת הרמ"א (ס' תצה ס"א) כהפ' דכל דבר שאין מפיג טעמו [כלל] אם יעשהו מעיו"ט, אסור מדרבנן לעשותו ביו"ט. ולא כדעת התוס' במגילה דאסור מה"ת. שעה"צ סק"ה. וע"ש בדעת המחבר בזה. [וע"ש דע"י שינוי מותר. וע"ש שם (ס' תצה ס"א) הפרטים בזה].

[והנה מצוי כגון בבישול קומפוט, גלידה וכו' כ. אבל שאר רוב הבישולים כיום, כבשר ותוספות ועוד, כד"כ עדיפי טפי כשהם טריים. ואמנם יש שהעירו לדון בומניו דתבשילים רבים אפשר לשמור במקרר, ועוד דנו בטעם היתר בישול מים ביו"ט, ועוד, ואכמה"ל].

*

מתוך:

עוד מצינו במקצת מלאכות שהותרו לצורך אוכל נפש, שאף אומרים בהם מתוך שהותרה לצורך הותרה נמי שלא לצורך. וכ"ה עכ"פ במלאכות: הוצאה, הבערה, שחיטה, ואפיה ובישול, משנ"ב ס' תקיא סק"א. [וכ"ז לצורך מידי שהנאתם שוה לכל נפש. משנ"ב ס' תקיא סק"א]. ומ"מ נחלקו הראשונים אם בעי' עכ"פ שיהי' צורך יו"ט קצת. ודעת הרמ"א (שם) כדעת ר"ה ע"פ דבעי' צורך קצת, אבל שלא לצורך כלל אסור

מה"ת. וע"ש בבה"ל שגם לדעת המחבר אסור עכ"פ מדרבנן, [וע"ש דמסיק להחמיר בזה]. גם לצורך עכו"ם [ובהמה] אסור מה"ת ע"ש [וברס"י תקיב].

ודע דההיתר רק בעושה לצורך יו"ט, אבל לצורך חול, או אף לצורך יו"ט שני או שבת [-בלא ע"ת], אסור. ס' תקג ס"א.

בורר ביו"ט

נחלקו הראשונים לענין מלאכת בורר, אם הותרה ביו"ט: דעת הרשב"א דמלאכת בורר הוי' כקצירה וכו' שלא הותרו ביו"ט, ודעת המגיד משנה שבורר הותר ביו"ט, ואף ברירה לאח"ז. והכי קי"ל (רס"י תקי).

ומ"מ לברור בכלי דמיחזי כמאן דעביד לצורך מחר, אסור. ס' תקי ס"א. [ומ"מ לקלוף פירות מותר אף במקלף. הגריש"א זצ"ל. ועוד]. ולענין ברירת פסולת מתו"א, ע"ש דתלוי במיעוט הטיהרה. עוד כתב בבה"ל (שם) דאכתי בדהיה אפשר מעיו"ט ניבעי שינוי מדינא דהרמ"א הנ"ל (תצה ס"א) וע"ש.

ודנו הפו' אם אף אמר' בבורר מתוך שהותרה לצורך הותרה שלל"צ, וישתרי כגון ברירת בגדים וספרים וכו'. ודעת הגריש"א זצ"ל (ועוד) לאסור.

*

והנה הפוסקים הקשו דמצינו סתירה בהיתר הברירה ביו"ט, דבס' תקו ס"ב הביא הרמ"א דיש אוסרין ליטול אפי' בידו צרור או קיסם שנפל לקמח. [והו"ה אם נפל זבוב למשקה. מ"ב שם ס"ק יב].

ונאמרו בזה בפו' ב' תי': א. החיי אדם תי' דשאני גבי צרור דאף בחול דרך ליטול ביד, משא"כ ברירת חיטים וקטניות וכו'. ב. והגר"ז תי' דלא התיירו אלא ברירת קטניות שאין דרך להכין לימים רבים, משא"כ חיטים [וקמח] ע"ש. וכמבו' בשעה"צ תקו ס"ק יא, ובה"ל רס"י תקי, וס"י תקד סוף ס"ג.

ונפ"מ עוד במידי דדרכו בהכי [ואפי' ביד] אלא שאין דרכו לימים רבים, וכגון בהוצאת זבוב הנ"ל. וכמו"כ שטיפת פרי וירק, [ומיהו בזה כיון דיש מתירין גם בשבת, ביו"ט יש להקל. הגריש"א זצ"ל]. וכן בהוצאת עצמות מדגים וכדו', ויש שכ' להחמיר. וד' הגריש"א זצ"ל בזה להקל. [ובכ"ז בדאפשר מעיו"ט לכו"ע בעי' שינוי, כנ"ל. - ואז מותר גם לדעת הח"א, ע"י שש"כ פ"ד כב].

ברכת מזל טוב

לידידנו בוגר וזומכי הישיבה
לדגל השמחה השדויה במעוננו

הרב יוסף מאיר דוד [ו] לאירוסי הבן
לידידנו הרב בן ציון נורדמן לרגל אירוסי הבת

* * *

ישראל אלבו [טו] לרגל הכנס הבן לעתו"מ
שמחה חוקת [טו] לרגל הכנס הבן לעתו"מ

* * *

הרה"ג ר' שמעון נוביק [ד] להולדת הנכד
הרב יחיאל ראם [כח] להולדת הבן
הרב בן ציון רבינוביץ [ל] להולדת הבן
הרב יצחק שולזינגר [כט] להולדת הבן

הרב מרדכי הכהן קצבורג [לב] להולדת הבן
הרב מנחם מנדל ברומברג [כב] להולדת הבת
הרב יוסף אליעזר שפירא [כה] להולדת הבת
הרב שמואל וילינגר [כח] להולדת הבת.
הרב שמואל מלריך [ל] להולדת הבת

בברכה נאמנה שיזכו לדגלם לדגלה לחופה ולמעש"ט

* * *

בני הישיבה הק' לדגל בואם בבית האידוסי:

הבה"ח אברהם דוד נוביק [לב] - עב"ג למשפ' בורדיאנסקי מב"ב.
בוגר הישיבה הבה"ח צבי אריה סגל [לב] - עב"ג למשפ' קאהן מב"ב
בוגר הישיבה הבה"ח אליהו קירזון [לב] - עב"ג למשפ' גולדבלט

בברכה נאמנה שיזכו לבנות בית נאמן בישראל

* * *

ניתן לעדכן שמחות בקו הבוגרים: 08-9747479
או במייל: 0539747@gmail.com